

Aqqalu C. Jerimiassen

EM 2020/118&180

Atassut

27. oktober 2020

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov nr. 20 af 23. November 2015 om alderspension til FM2021, således at aldersgrænsen for at kunne opnå offentlig alderspension ændres til 66 år.

(Partii Naleraq, Inatsisartut gruppen)

Forslag til Inatsisartut beslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM21 at fremlægge et forslag, der sikrer at den grønlandske alderspensions grundbeløb tilpasses den sats, der er gældende for den danske folkepensions grundbeløb og den danske pensionsordning.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit).

Flere af vores ældre er i dag forholdsvis mere sunde og friske, og det er selvfølgelig noget vi kan være stolte over. Dog ældes vi alle, hvem end vi er, og der er en grænse for, hvor længe vi er i stand til arbejde - vi kan ikke bare blive ved, når kroppen har sagt stop.

De vilkår vi byder de ældre her i landet i dag, er desværre ikke længere tilfredsstillende, idet de ældre fortjener at blive behandlet retfærdigt og respektfuldt, efter at have arbejdet for landet i mange år.

Det er naturligvis forskelligt, hvordan vi hver især ældes, afhængigt af levestilen, 80 årige kan eksempelvis se yngre ud, og være mere fysisk sunde i forhold til nogle på 60 år. Derfor kunne det være en fantastisk ide at ændre grænsen for alderspensionen, til vurdering af hvordan den individuelle ældres tilstand er.

Det er bl.a. sundhed, der er tale om her. Der er flere ældre, der eksempelvis står i kø for at få hjælp fra sundhedsvæsenet, eller for den sags skyld er blevet sendt hjem, til trods for at de døjer med tilstande, der indikerer kroniske sygdomme eller lign. I forbindelse med dette, vil vi fra Atassut, også foreslå at levere ansvarsområdet for sundhedsvæsenet tilbage til staten midlertidigt, bl.a. med udgangspunkt i vores ældres sundhed.

Vi bruger mange kræfter på at arbejde mod selvstændighed. Dog viser Partii Naleraq's oplæg, hvor mange af samfundets ressourcer, der bliver brugt på at sikre økonomien, og hvor det er begyndt at være på bekostning af de ældres vilkår, grundet et stort fokus på at spare.

Vi fra Atassut arbejder altid efter at opnå, at bevare muligheden for at ældre kan fortsætte med at arbejde af eget valg, uden at vi fratager ressourcer fra dem. Vi kan ikke blive ved med at opsætte forhindringer for et menneske, der fortsat har viljen til at bidrage til samfundet.

På baggrund af det ovennævnte, finder vi dette forslag interessant, dog er vi selvfølgelig ikke er uenige at fastholde pensionsalderen på 66 år, for dem der har behov for det.

Vi vil dog fra Atassut hellere fremkomme med følgende forslag; Lad os vurdere hvor meget vores ældre er i stand til at arbejde, og selvfølgelig ikke opstille barrierer for at vedkommende kan fortsætte med sit arbejdsliv, og være glade for det, hvis de føler sig sunde og raske til det. Dertil mener vi også fra Atassut, at vi bør have en passende procedure, og at man bør respektere visse grupper, der vil pensioneres tidligere på baggrund af et hårdt arbejdsliv.

Det fremgår tydeligt at begge forslag har til formål at forbedre vilkårene for de ældre, hvorfor vi fra Atassut ikke har yderligere bemærkninger. Vi skylder en stor tak til vores ældre, som har arbejdet gennem mange år, og bør kun behandle dem med respekt.

Vi bør gøre en indsats for at beholde de ældre, der vælger at flytte til Danmark, når de bliver pensioneret, for netop at holde vores befolkning her i landet.

Til stor skuffelse for visse, der havde en PFA-pensionsopsparing, har daværende Naalakkersuisut frastjålet 45% af deres opsparing. Det er ikke så mærkeligt, at mange nu bærer vrede i sig, og vælger at flytte til Danmark, efter at havde arbejdet trofast i mange år, blev frastjålet SIN EGEN OPSPARING.

I det andet forslag, fremlagt af Peter Olsen, er vi meget enige i indledningen, netop at det skal være trygt at blive gammel her i landet. Det skal ikke give grund til bekymring at skulle blive gammel her – men det vil fortsætte med at være, hvis vi fortsætter med at indføre alle de afgifter.

Med dette indlæg takker vi fra Atassut forslagsgiverne, og henviser dette til Udvalget.